

SUOMEN SÄÄDÖSKOKKOELMA

Julkaistu Helsingissä 28 päivänä tammikuuta 2011

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus näkemäalueista

Annettu Helsingissä 25 päivänä tammikuuta 2011

Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maantielain (503/2005) 109 §:n 2 momentin ja ratalain (110/2007) 96 §:n 2 momentin nojalla, sellaisina kuin ne ovat, edellinen laissa 1242/2009 ja jälkimmäinen laissa 1243/2009:

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Maantie ja rautatien tasoristeykset suunnitellaan ja näkemäalueet määritetään siten, että saavutetaan liikenneturvallisuuden, liikenteen joustavuuden ja liikenteenvälityskyvyn kannalta riittävät näkemät.

Näkemäalueet määritetään tämän asetuksen mukaisesti:

- 1) maantien kaarrekohtaan;
- 2) maantien liittymään sekä maantien ja merkittävän yksityistien liittymään; ja
- 3) rautatien ja maantien tai rautatien ja yksityistien tasoristeykseen.

Asetuksen säännökset koskevat uusia ja parannettavia maanteitä sekä uusia ja parannettavia rautatien tasoristeyksiä.

Asetuksen säännökset eivät koske yksityisraiteita.

2 §

Määritelmiä

Tässä asetuksessa tarkoitetaan maantien:

- 1) *pysähtymisnäkemällä* etäisyyttä, jolta ajoneuvon kuljettajan on nähtävä tiellä oleva este voidakseen normaaliolosuhteissa pysäyttää ajoneuvonsa ennen estettä;
- 2) *kohtaamisnäkemällä* etäisyyttä, jolta kahden vastakkaisiin suuntiin kulkevan ajoneuvon kuljettajan on havaittava toistensa ajoneuvot voidakseen normaaliolosuhteissa pysäyttää välttääkseen yhteenajon;

3) *ohitusnäkemällä* matkaa, joka ajoneuvon kuljettajan on nähtävä tien suuntaan voidakseen normaaliolosuhteissa ohittaa edellä kulkevan ajoneuvon ilman, että ohituksen alkamishetkellä näkyviin tulevan, vastakkaiseen suuntaan kulkevan ajoneuvon tarvitsee vähentää nopeuttaan;

4) *liittymisnäkemällä* etäisyyttä, jolle tasoliittymään saapuvan väistämisvelvollisen ajoneuvon kuljettajan on nähtävä etuajooikeutetun tien suuntaan voidakseen arvioida tilanteen sellaiseksi, että hän voi kääntyä etuajo-oikeutetulle tielle tai ylittää sen; ja

5) *mitoitusnopeudella* maantien mitoituksessa käytettävää ajonopeutta.

Tässä asetuksessa tarkoitetaan rautatien

1) *tasoristeysnäkemällä* etäisyyttä, jolle rautatien tasoristeykseen saapuvan tiellä liikkujan on nähtävä radan suuntaan voidakseen arvioida tilanteen sellaiseksi, että hän voi ylittää radan tai pysäyttää ajoneuvonsa ennen raidetta;

2) *pysähtymisnäkemällä rautatien tasoristeyksessä* etäisyyttä, jolta ajoneuvon kuljettajan on nähtävä tasoristeyksalue ja rautatien tasoristeyksimerkki voidakseen normaaliolosuhteissa pysäyttää ajoneuvonsa ennen estettä; ja

3) *varoituslaitteella* laitetta, jolla rautatien tasoristeyksessä varoitetaan tieliikennettä rai-teella liikkuvista yksiköistä.

3 §

Näkemäalueiden peruseriaatteen

Maantiellä on oltava ajoneuvon turvalliseen pysäyttämiseen tarvittava näkemä. Kaksiajokaistaisille molempiin suuntiin liikennöitäville maanteille on järjestettävä riittävästi osuuksia, joilla on ohitusmahdollisuus. Leveäkaistaisilla molempiin suuntiin liikennöitävillä maanteilla, joilla voi ohittaa omalla ajokaistalla sekä molempiin suuntiin liikennöitävillä yksiajokaistaisilla maanteilla on joka kohdassa oltava vähintään kohtaamisnäkemä.

Maantien tasoliittymissä näkemäalue määritetään siten, että väistämisvelvollisesta suunnasta saapuneen ja sille pysähtyneen ajoneuvon kuljettaja voi turvallisesti ylittää maantien tai kääntyä muulta tieltä sille.

Rautatien tasoristeyksessä on oltava tasoristeysnäkemä radan molempiin suuntiin sen molemmilta puolilta.

4 §

Näkemien vähimmäispituudet maantiellä

Näkemien vähimmäispituudet ovat seuraavat:

Taulukossa ja jäljempänä tarkoitettuja erityisiä syitä ovat esimerkiksi kohtuuttomat näkemäalueen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset sekä maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltavan kohteen sijainti näkemäalueella.

Tienpitäjä määrittelee näkemäalueen rajan ja näkemäraivausten ja -leikkausten tarpeen edellä 1 momentissa määriteltyjen vähimmäispituuksien perusteella ottaen huomioon tielinjan ja tasausviivan muodon, poikkileikkauksen, maaston sekä lumivaran suuruuden.

Mitoitusnopeus (km/h)	Pysähtymisnäkemä L_p ¹⁾ (m)	Kohtaamisnäkemä L_k ¹⁾ (m)	Ohitusnäkemä L_o (m)	Liittymisnäkemä L_l ²⁾ (m)
≤ 30	25 (20)	50 (40)	-	60 (40)
40	35 (30)	70 (60)	-	80 (60)
50	55 (45)	110 (90)	550	105 (80)
60	75 (65)	150 (130)	600	130 (100)
70	95 (85)	190	650	160 (120)
80	120 (105)	240	700	200 (150)
90	150	300	800	230 (190)
100	180	360	850	270 (240)
110	220	440	900	320 (300)
120	260	-	-	370 (360)

¹⁾ suluissa mainittuja arvoja voidaan käyttää erityisistä syistä taajamaolosuhteissa.

²⁾ suluissa mainittuja arvoja voidaan käyttää erityisistä syistä.

5 §

Maantien näkemät

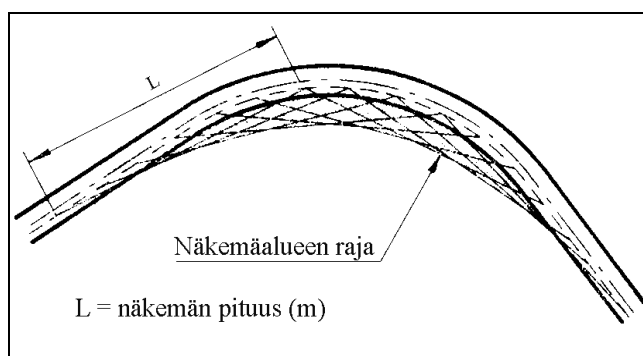
Näkemäalueet maantiellä ovat seuraavat:

a) Näkemäalue tien kaarrekohdassa

Näkemäalue tien kaarrekohdassa varataan vähintään pysähtymisnäkemän perusteella ja leveäkaistaisella tiellä sekä yksiajokaistaisella kahteen suuntaan liikennöidyllä tiellä vähintään kohtaamisnäkemän perusteella. Nä-

kemäalueen varaaminen tulee poikkeustapauksessa kysymykseen myös ohitusnäkemän perusteella.

Näkemäalueen raja tien kaarrekohdassa muodostuu kuvan 1 mukaisesti kulloinkin kysymykseen tulevia ja tietä pitkin mitattuja näkemiä vastaavien näkemien päätepisteiden yhdysjanojen verhokäyränä.

Kuva 1. Näkemäalue tien kaarrekohdassa

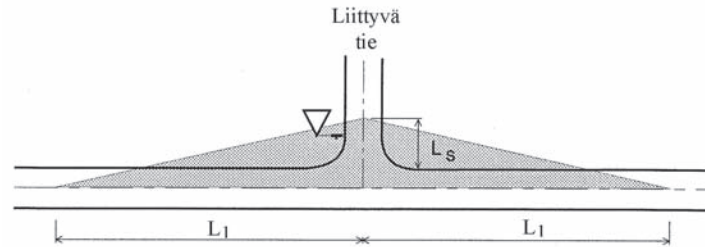
b) Näkemäalueet tasoliittymissä

Tasoliittymien näkemäalueiden määräämisessä tulevat kysymykseen teiden etuajaoikeussuhteista riippuen kuvassa 2 esitetyt kolme tapausa. Tapauksissa 1 ja 2 näkemäalue perustuu liittymisnäkemän mukaiseen näkemäalueeseen ja tapauksessa 3 pysähtymisnäkemien mukaiseen näkemäalueeseen.

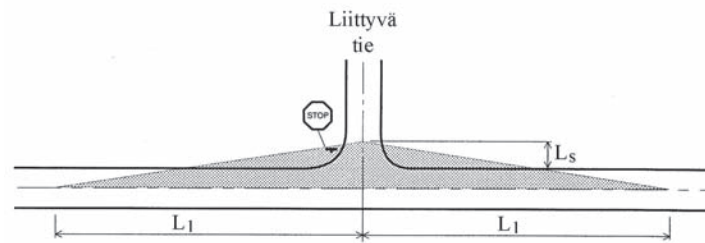
Näkemäaluevaatimukset kiertoliittymissä on esitetty kuvassa 3.

Milloin näistä määräyksistä on erityisistä syistä tarpeen poiketa, on ryhdyttävä toimenpiteisiin liikenneturvallisuuden parantamiseksi liittymässä liikennemerkkeillä tai muilla tarpeellisilla järjestelyillä.

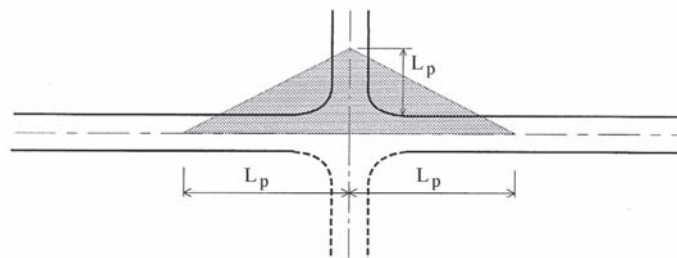
TAPAUS 1
Liittyvältä tieltä tulevalla on väistämisvelvollisuus

TAPAUS 2
Liittyvältä tieltä tulevalla on liikennemerkillä osoitettu pakollinen pysäyttäminen

TAPAUS 3
Tiet ovat etuajo-oikeussuhteiltaan samanarvoiset

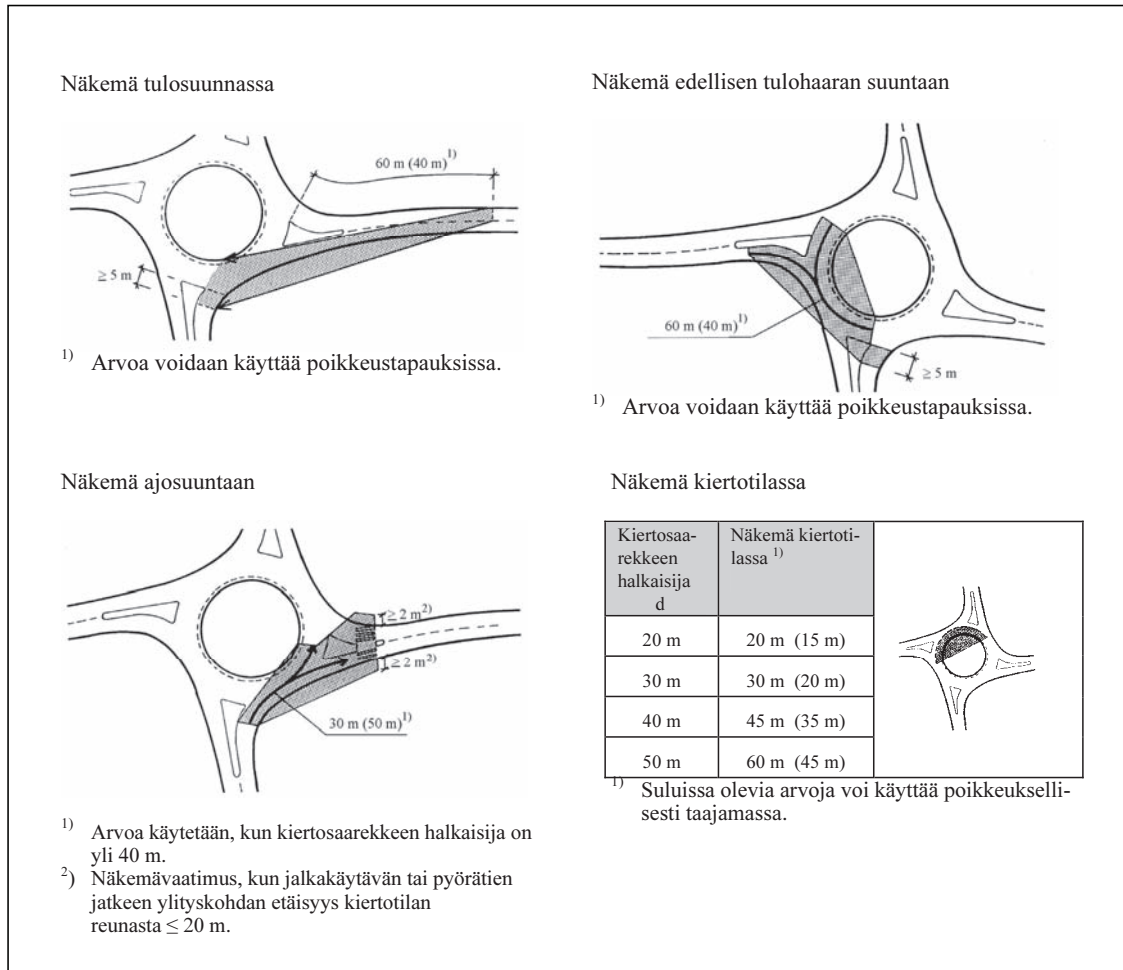
L_1 = Liittymisnäkemä, ks. 4 §
 L_p = Pysähtymisnäkemä, ks. 4 §
 L_s = Etäisyys päätien ajoradan reunasta

Liittyvän suunnan etäisyys L_s ¹⁾

Tapaus 1	20 m (15 m) maaseudulla 15 m (10 m) taajamassa
Tapaus 2	10 m (6 m)

¹⁾ Sulussa olevia arvoja voidaan käyttää 4 §:n 2 momentissa tarkoitetuista erityisistä syistä.

Kuva 2. Näkemäalueet tasoliittymässä

Kuva 3. Näkemäalueet kiertoliittymässä.

c) Näkemäalue pyörätien liittymässä

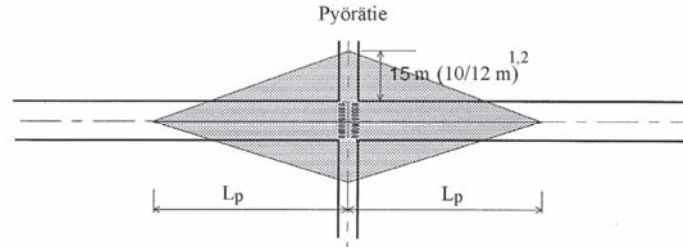
Näkemäalue pyörätien liittymässä määrätään kuvan 4 perusteella

A. Näkemäalue pyörätien ja muun tien liittymässä

TAPAUS 1

Pyörätie linjaosuudella

Pyörätie tasoliittymän yhteydessä ja pyörätiellä väistämisvelvollisuus

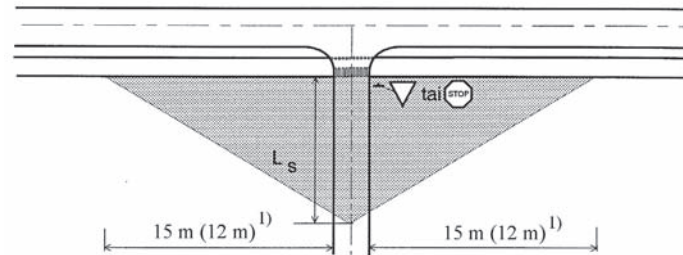
 L_p = Pysähtymisnäkemä, ks. 4 §

¹⁾ Suluissa olevia arvoja voidaan käyttää erityisistä syistä.

²⁾ Arvoa 10 m käytetään, kun pyöräliikenne on väistämisvelvollinen ja muutoin arvoa 12 m.

TAPAUS 2

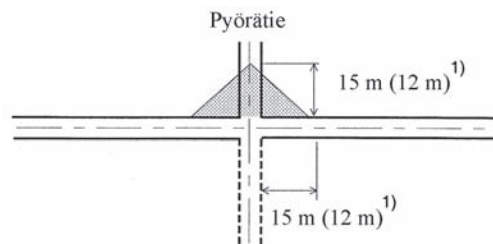
Pyörätie tasoliittymän yhteydessä, tiellä väistämisvelvollisuus

¹⁾ Suluissa olevaa arvoa voidaan käyttää erityisistä syistä.

Etäisyys L_s ¹⁾	
	20 m (15 m) maaseudulla 15 m (10 m) taajamassa
	10 m

B. Näkemäalue kahden pyörätien liittymässä

¹⁾ Jos pyörätie laskee liittymään päin yli 4 %:n kaltevuudessa, pidennetään näkemäaluetta nousun suuntaan 5...10 m pituuskaltevuuden ja kaltevuusjakson pituuden mukaan.
Suluissa olevaa arvoa voidaan käyttää erityisistä syistä.

Kuva 4. Näkemäalue pyörätien liittymässä

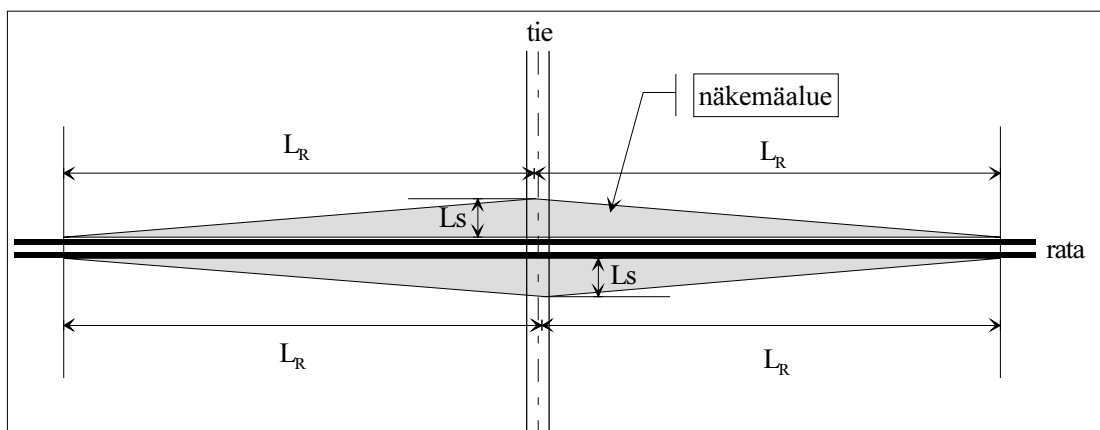
6 §

Rautatien tasoristeysnäkemät

Tasoristeysmerkin tulee näkyä vähintään pysähtymisnäkemän matkalla. Pysähtymis-

näkemä määritellään kuten maanteiden liittymissä 4 §:n mukaisesti.

Rautatien tasoristeysnäkemä määritellään kuvan 5 mukaisesti.

L_R = Tasoristeysnäkemä

L_S = Etäisyys lähimmän kiskon reunasta

Radan suurin nopeus (km/h)	Tien tasoristeys	Varoituslaitteella varustettu tien tasoristeys	Rajoitetun liikenteen tasoristeys ¹⁾	Varoituslaitteella varustettu rajoitetun liikenteen tasoristeys ¹⁾	Kevyen liikenteen väylän tasoristeys	Varoituslaitteella varustettu kevyen liikenteen tasoristeys
	L_S (m)	L_S (m)	L_S (m)	L_S (m)	L_S (m)	L_S (m)
	8	6	8	6	6	6
	L_R (m)	L_R (m)	L_R (m)	L_R (m)	L_R (m)	L_R (m)
30	180 (160)		120 (110)		100 (90)	
50	300 (270)	180	200 (180)	120	170 (155)	100
80	480 (430)	180	320 (290)	120	270 (245)	100
100	600 (540)	180	400 (360)	120	340 (305)	100
120	720 (650)	180	480 (430)	120	410 (365)	100
140	840 (755)	180	560 (505)	120	475 (430)	100

¹⁾ Tasoristeysnäkemää rajoitetaan niin, että sen ylittäminen on kielletty yli 15 m ajoneuvoilla tai ajoneuvoyhdistelmillä

Kuva 5. Rautatien tasoristeysnäkemät

Taulukossa mainitut arvot ovat tasoristeysnäkemän vähimmäispituuksia. Suluisissa olevia arvoja voidaan käyttää, jos tasoristeysnäkemän saavuttaminen muutoin aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia. Arvoja voidaan käyttää myös, jos näkemäalueella sijaitsee maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltavia kohteita. Tasoristeyksen muiden tieolosuhteiden on oltava tällöin hyvät.

Jos näkemää ei saavuteta, on tasoristeykseen asetettava varoituslaitteet. Varoituslaitteen asettaminen ei oikeuta olemassa olevan näkemän huonontamiseen.

Helsingissä 25 päivänä tammikuuta 2011

Liikenneministeri *Anu Vehviläinen*

7 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2011.

Hankkeeseen, jonka suunnittelu on maantielain 16 §:n 2 momentin tai ratalain 9 §:n 2 momentin mukaisella tavalla aloitettu ennen tämän asetuksen voimaantuloa, sovelletaan asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita ohjeita.

Hallitusneuvos Kaisa Leena Välipirtti